

2025

май/
юни

брой 3

ПЪРВА АТОМНА

Тема на броя

„Приказка без край” –
Домът на енергетика отбеляза
40-годишнината си

На фокус

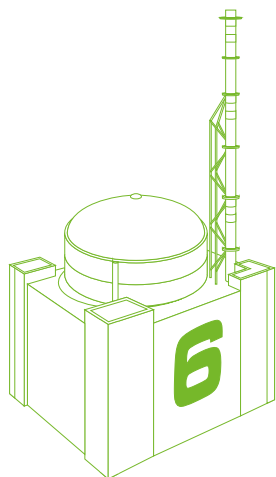
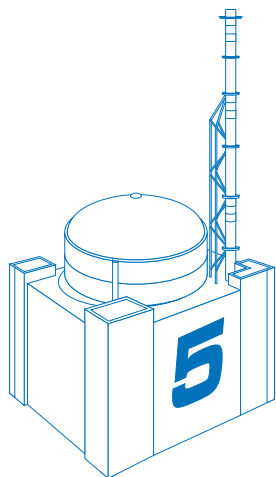
Предварително посещение
на WANO

Акценти

Признание за сектор
„Термолуминесцентна
дозиметрия”

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО

МАЙ *

94653072 kWh

ЮНИ *

441300384 kWh

МАЙ

741418704 kWh

ЮНИ

707573232 kWh

МАЙ

Общо

836071776 kWh

ЮНИ

Общо

1148873616 kWh

* Блок 5 – в планов годишен ремонт от 5 май до 11 юни.

02

ТЕМА НА БРОЯ

„Приказка без край” – Домът на енергетика отбеляза 40-годишнината си

08

НА ФОКУС

Работна визита на Комисията по енергетика в АЕЦ „Козлодуй”

Предварително посещение на WANO

10

АКЦЕНТИ

Взаимодействието с местната общност – във фокуса на международна среща

Общо учение в атомната централа

Признание за сектор „Термолуминесцентна дозиметрия”

13

ПРАЗНИК

С удовлетворение от успехите си ядрените енергетици отпразнуваха Деня на енергетика

19

С ПОГЛЕД КЪМ БЪДЕЩЕТО

АЕЦ „Козлодуй” поздрави своите абитуриенти

Участие в кариерни форуми

Стипендианти на централата се включиха в I4N EUROPE'2025

Студенти и ученици на обучение в централата

21

ХРОНИКА

Работно посещение на експерти от република Южна Африка

Семинар, посветен на системите за управление в ядрената сфера

Годишна международна ядрена конференция

Международен семинар по енергийна дипломатия

АЕЦ „Козлодуй” с участие в 30-и енергиен форум

Конференция по безразрушителен контрол

24

ЕКОИНИЦИАТИВИ

Зелени събития в атомната централа

25

КУЛТУРА

Премиера на театралното училище

Пето издание на „Класика за бебоци”

Изяви на млади художници

В подкрепа на грамотността и четенето

Домът на енергетика с награди за 24 май

Успехи за певци от ВГ „Робинзон”

Отличия от конкурса за рисунка

Нови постижения на театралите

Годишни продукции по пиано

28

СПОРТ

Спортни акценти от май и юни

„ПРИКАЗКА БЕЗ КРАЙ” – ДОМЪТ НА ЕНЕРГЕТИКА ОТБЕЛЯЗА 40-ГОДИШНИНАТА СИ

„Приказка без край” беше мотото на тържествения концерт по повод кръглата годишнина на емблематичната за град Козлодуй институция – Дома на енергетика към АЕЦ „Козлодуй”. На 12 юни 2025 г. настоящи и бивши възпитаници, преподаватели и служители от културния център, както и зрители от различни поколения, се събраха, за да си припомнят началото на приказката. А то е поставено преди 40 години – с официалното откриване на 27 май 1985 г. Тогава стартира летиоуенето на една от най-важните за местната общност структури на атомната централа, създадена и развивана

благодарение на последователната подкрепа и трайния ангажимент на компанията към хората от региона. С дългогодишната си и разнообразна дейност Домът на енергетика достойно заема мястото на ключово средище за пряк досег на малки и големи с различни видове изкуства. Богатата програма включва театрални постановки, танцови спектакли, концерти на вокални и инструментални изпълнители, филмови прожекции, художествени изложби и др. Формираните през изминалите десетилетия школи предлагат широк набор възможности за развиване на заложиите и надграждане на

познанията чрез занимания с народни и модерни танци, класове по пиано и други музикални инструменти, театър, изобразително изкуство, балет и др.

Усилията на преподавателите и на участниците във формациите са заслужено възнаградени – всяка тяхна изява в национални и международни конкурси и фестивали им носи медали от призови класирания. Стотиците отличия в колекциите им са признание за професионализма на художествените ръководители и за високото изпълнителско ниво, отстоявано от няколко поколения млади артисти.

НАЧАЛОТО

„Дългоочаквана, необходима и желана придобивка, място за културен отдиш и обучение” за работещите в атомната централа, за техните семейства, за

цялото население на община Козлодуй – така определя Дома на енергетика неговият първи ръководител Боянка Гъркова по повод 10-та му годишнина.

Още със самото откриване през месец май преди четири десетилетия културният афиш за сезона е впечатляващ. В рамките на първите няколко месеца новооткритите зали посрещат честването на редица празници – Деня на детето (3 юни 1985 г.), Деня на енергетика (22 юни 1985 г.), Деня на строителя (12 юли 1985 г.). На козлодуйска сцена гостуват Варненската опера и балет, Народният театър „Иван Вазов”, както и национални и международни звезди – дует „Ритон”, група „Фактор”, Маргарита Хранова, Георги Станчев, Оскар Бентън и др. На 26 юни същата година се провежда и организираното от Оперативно звено състезание „Познавате ли АЕЦ?”, което има за цел да обогати познанията на присъстващите за спецификите в дейността на атомната електроцентрала.

През 1985 г. е поставено началото и на първите школи – по пиано с преподаватели Лена Нинова, Ани Хърлечанова и Здравка Николаева, по народни танци с художествен ръководител Хари Николов и по балет с преподавател Таня Ляева.

По същото време е създадена и традицията главното фоайе на Дома на енергетика да бъде своеобразна художествена галерия, където непрекъснато са изложени творби на художници от страната и чужбина.

От 1986 г. датират кинопроекции в Дома – през годините любителите на седмото изкуство могат да проследят на голям екран различни игрални, документални и анимационни филми. Често се организират срещи с творческите екипи и зрителите могат от първо лице да научат повече за процеса по създаване на представения визуален продукт.

Предлага се и чуждоезиково обучение – по английски, финансирано от АЕЦ „Козлодуй“, и по френски, финансово осигурено от Мисия WANO. Много от работещите в атомната централа надграждат езиковите си компетенции, което им позволява пълноценен контакт при обмяната на опит с колеги от цял свят.

Осем години след откриването

на Дома, през 1993 г., е създаден Театралният състав, в който актьорския си талант разкриват десетки ядрени енергетици. Запомнящи се не само за публиката в Козлодуй, но и за театралните почитатели от цялата страна са всички постановки на формацията. Плакатите от тези представления бяха включени в изложба, която посрещна пуб-

ликата, посетила празничния концерт на 12 юни.

Така, от самото си възникване до днес, Домът на енергетика поема изключително отговорните функции да предоставя културна среда, да бъде социално пространство за общуване, да бъде образователен и възпитателен център.

ПРАЗНИЧНИЯТ КОНЦЕРТ

В чест на годишнината на Дома на енергетика на сцената излязоха основната и подготвителната група на състава за народни танци „Атомик“, певците на Вокална група „Робинзон“, актьори от Театралното училище, малки и пораснали танцьори от балетните състави. Всички те споделиха с публиката любовта си към изкуството и, както при всеки друг концерт на Дома на енергетика, предложиха пътър спектакъл от песни и танци.

Особено емоционално и за изпълнителите, и за зрителите беше творческото решение рамо до рамо на сцената да излизат представители на различни поколения. Това своеобразно „предаване на щафетата“ достигна кулминацията си при изпълнението на танца „Петруно, пиле шарено“, оживял на сцената след 40 години. Запомнящата се хореография е една от първите, изпълнени от балетната формация и станали част от репертоара ѝ още при нейното създаване през 1985 г.

„В този празничен ден отбелязваме четири десетилетия неспирен възход на една забележителна институция, заела престижно място в културния живот на града, региона и страната. Днес културният дом на енергетиците е един жизнен и любим център за всички, които обичат изкуството и му се посвещават като изпълнители и като зрители.“ – това бе подчертано в поздравлението на изпълнителния директор на атомната централа Иван Андреев.

В залата прозвуча вълнуваща ретроспекция на постиженията през изминалите години, представена от ръководителя на Дома на енергетика Емил Пеняшки. С работата си той и настоящият екип съхраняват традициите, отстояват

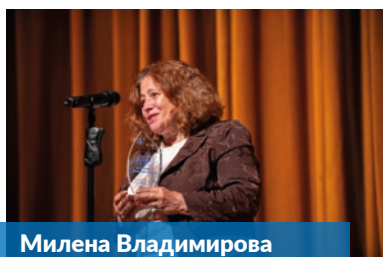
завоюваното реноме и продължават напред към новите успехи на институцията.

С уважение бяха споменати професионалистите, под чието ръководство са възникнали и се развиват школите към Дома. Специални възпоменателни плакети бяха връчени от директор на дирекция „Икономика и финан-

си” Сийка Пенкова на заслужили ръководители и преподаватели – Боянка Гъркова, Наталия Радева, Милена Владимирова, Здравка Николаева, Светла Тончева, Людмила Алексиева, Ивет Серафимова, Мая Айвазова, Величка Нейчева, Малинка Ганчева и Милослава Ценкова.

Топли думи и заслужени поз-

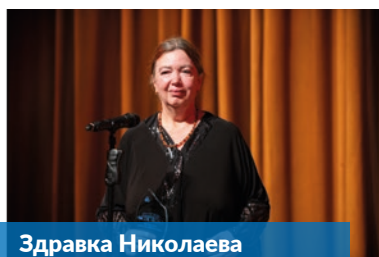
дравления по повод годишнината бяха отправени и от Община Козлодуй, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци”, Професионална гимназия по ядрена енергетика „Игор Курчатов” и Народно читалище храм-паметник „Христо Ботев – 1879”.

Милена Владимирова

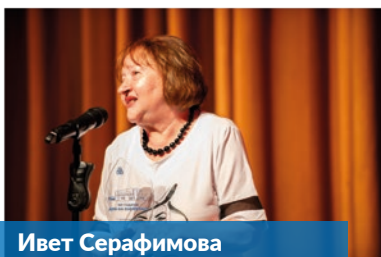
Наталия Радева

Здравка Николаева

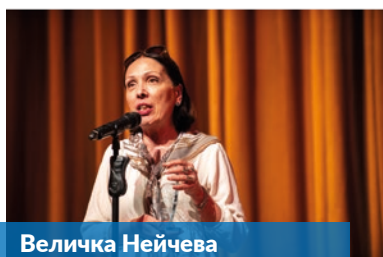
Светла Тончева

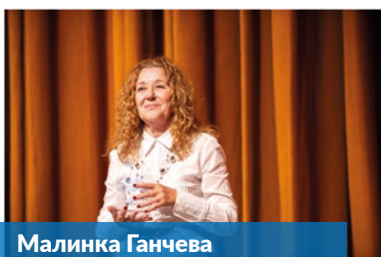
Ивет Серафимова

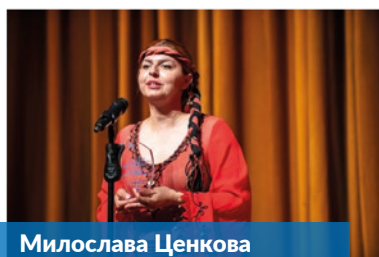
Мая Айвазова

Величка Нейчева

Малинка Ганчева

Милослава Ценкова

ЧЕТИРИДЕСЕТ ГОДИНИ НЕ СТИГАТ

С надграждането на вече положените основи институцията утвърждава позицията си на притегателно място за култура, изкуство, обучение и активни занимания. Към вече съществуващите школи по пиано, народни танци, балет постепенно се добавят нови форми. През 1996 г. са сформирани Вокална група „Робинзон“ и Студиото по изобразително изкуство, а през 2004 г. е открито и Театралното училище. Така младите таланти от атомния град получават ново поле за себеизразяване и шанса да изявяват дарбите си като певци, художници и актьори чрез усвояването на различни артистични техники. В историята на Дома на енергетика своя следа оставят и групата за народно пеене с ръководител Мирена Ченкова – преподавател и по гъдулка, формацията по латино танци „Енергиен блиц“ с хореограф Ина Петрова и клубът по зумба за всички възрасти с преподавател Цветелина Димитрова. В Дома на енергетика пълноценно време прекарват не само децата. За порасналите граждани на Козлодуй институцията предлага

през годините разнообразни начини за пълноценно прекарване на свободното време – езикови курсове, групи по народни танци за възрастни, зумба, йога, аеробика, канго джъмبس и много други. Активна дейност от 2007 г. развива и клуб „История“, в който членуват настоящи и бивши служители на атомната централа с интереси в тази област. Първи председател е Николай Костов – работил в Оперативно звено и в Учебно-тренировъчния център, а сред вдъхновителите и организаторите е дългогодишният директор „Безопасност и качество“ на АЕЦ „Козлодуй“ Митко Янков. Клубът организира множество срещи с учени, писатели и общественици, популяризира книги и филми на историческа тематика, провежда дискусии, привличащи вниманието на хора от всички възрасти. Две от най-значимите инициативи на клуб „История“ са преиздаването през 2014 г. на книгата „От Искър до Огоста“ на известния историк, археолог и краевед Богдан Николов, в която са включени данни за 151 селища от някогашния

Врачански окръг, както и създаването на тематична зала за АЕЦ „Козлодуй“ в Регионалния исторически музей – Враца, открита през 2017 г., където са представени различните етапи от строителството и експлоатацията на ядрените мощности.

Домът на енергетика е като жив организъм, който непрекъснато се развива. Продължава разкриването на нови възможности в отговор на изменящите се потребности на днешните деца – от 2021 г. периодично се провежда инициативата „Класика за бебози“, а от 2023 г. е отворен и литературният клуб „Четящо атомче“. Забавната програма за най-малките им разкрива красотата на музиката, а в приказния свят на нотите ги въвеждат момичета и момчета от културния център на Козлодуй. Клубът на младите читатели е чудесен начин те да споделят един с друг емоциите от любими свои книги, да отбележат заедно различни празници и да изработят сувенири, с които да зарадват семействата си. Равносметката показва, че четиридесет години не стигат – културното средище на Козлодуй акумулира енергията, отдадеността и любовта към изкуствата във всичките им форми на стотици хора. Творческата им активност е зарядът, който прави Дома на енергетика уникално място, което не спира да се променя, за да отговаря на културните и социалните нужди, да търси иновациите, да пази и предава традициите.

ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ

МУЗИКАЛНА ШКОЛА – Здравка Николаева, Кристина Тодорова, Лена Нинова, Людмила Алексиева, Стефка Славчева, Ани Хърлечанова, Бояна Анчова, Ивет Серафимова, Людмила Алексиева, Ирина Церковска (пиано), Венета Конярова (акордеон) и Катя Борисова (цигулка).

БЪЛГАРСКИ НАРОДНИ ТАНЦИ – Хари Николов, Никола Станчев, Георги Русинов, Стоян Зафиров, Станислава Вутова, Румен Велковски, Иван Славейков (художествени ръководители), Йордан Борисов и Жорсен Златев (корепетитори).

БАЛЕТ – Таня Ляева, Светла Тончева, Цветелина Тошева, Анна Иванова, Павлина Бакърджиева, Даниела Коцева, Мая Айвазова, Милослава Ценкова (хореографи).

ТЕАТРАЛЕН СЪСТАВ – Красимир Ранков, Анастас Попдимитров, Максим Генчев, Васил Банов, Величка Нейчева, Бойко Илиев, Николай Гундеров, Богдан Петканин (режисьори).

ВОКАЛНА ГРУПА „РОБИНЗОН“ – Людмила Алексиева, Цветелина Чипева (вокални педагози).

СТУДИО ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО – Мая Гечева, Галина Янакиева, Пепа Илиева, Ариса Попечкина, Валентин Петров, Мирослава Каменовска (преподаватели).

ТЕАТРАЛНО УЧИЛИЩЕ – Величка Нейчева и Малинка Ганчева (режисьори).

ЛИТЕРАТУРЕН КЛУБ „ЧЕТАЩО АТОМЧЕ“ – Красимира Кирилова, Марияна Джанджева и Людмила Дамянова (ръководители).

ДОМЪТ НА ЕНЕРГЕТИКА – ФАКТИ И ДАННИ

Приблизително
4 000 кв. м
разгърната площ

Съвременна
и отлично
поддържана
материално-
техническа база

Отлични условия
за провеждане на
различни събития –
конференции,
семинари,
изложения и др.

Зрителна зала –
с 470 седящи
места, оборудвана
с модерна
озвучителна
уредба, сценично
осветление и
въртяща се сцена

Зала „Кафе-театър“ –
със 100 места,
с възможност за
озвучаване и за мо-
билно поддръждане
на местата

Камерна зала –
с 50 места, малка
сцена и роял

Фоайе – изложбени
пана по 6 кв. м

Учебни кабинети,
оборудвани
с качествен
инструментариум
и необходимите
пособия за
провеждане на
занятия

РАБОТНА ВИЗИТА НА КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА В АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“

На 12 май членове на Комисията по енергетика в 51-то Народно събрание бяха на работно посещение в българската атомна електроцентрала.

Делегацията, водена от председателя на Комисията Павела Митова, се срещна с ръковод-

ния екип на АЕЦ „Козлодуй“. Изпълнителният директор Иван Андреев запозна народните представители с хода на плановия годишен ремонт на 5 енергоблок и успешния напредък по програмата за диверсификация в ядрено-горивния цикъл, насо-

чена към осигуряване на дългосрочната експлоатация на ядрените мощности и гарантиране на енергийната сигурност на страната. В хода на срещата бе подчертана водещата роля на централата като основен производител на електрическа енергия с практически нулеви въглеродни емисии. С безопасната си и надеждна работа АЕЦ „Козлодуй“ осигурява около 40% от годишния национален енергиен микс и ежегодно спестява милиони тонове емисии на парникови и други вредни газове.

В рамките на визитата бе проведен технически тур на обекти на площадката на централата, сред които машинната и командната зала на 6 блок.

ПРЕДВАРИТЕЛНО ПОСЕЩЕНИЕ НА WANO

От 16 до 20 юни 2025 г. в АЕЦ „Козлодуй“ екип от международни експерти от Московския център на Световната асоциация на ядрените оператори (WANO – МЦ) извърши Пред-

варително посещение като елемент от подготвителната фаза на Партньорската проверка на WANO, насрочена за февруари 2026 г. В рамките на петдневната програма бяха обсъдени об-

хватът, подготовката и логистиката на предстоящата проверка. Екипът на Световната асоциация включваше Олександр Рибчук – ръководител на екипа на предстоящата Партньорска

проверка, Евгений Лушин, координатор на проверката, и Божидар Рачев, представител на WANO – МЦ на площадката на АЕЦ „Козлодуй“.

Предварителното посещение започна с официална среща с ръководството на Дружеството и с партньорите от атомната електроцентрала. Заместник изпълнителният директор Андрей Красночаров изтъкна, че водещ за всички в АЕЦ „Козлодуй“ е стремежът към поддържане на високо ниво на безопасност. Той подчерта, че различните инициативи на WANO имат решаващо значение за ефективния обмен на експлоатационен опит и добри практики.

Олександр Рибчук представи целта и програмата на Предварителното посещение, както и методологията, прилагана от Световната асоциация при организацията и провеждането на партньорски проверки.

Станимир Калбуров – началник-отдел „Оценка и подобряване на ефективността“, запозна екипа на WANO с настоящото състояние на АЕЦ „Козлодуй“ и с проектите, насочени към развитието ѝ напред. След това работата на експертите продължи с обход на 5 и 6 блок.

До 20 юни, когато Предварителното посещение приключи, експертите от WANO – МЦ прове-

деха интервюта с ръководители и служители на централата и обсъдиха в детайли подготовените документи за проверката през 2026 г. – Предварителния информационен пакет, оценката на изпълнението на препоръките от SOER (Significant Operating Experience Reports – съобщения за събития със значим експлоатационен опит) и информация от споделения експлоатационен опит. Тримата експерти от Асоциацията посетиха Пълномащабния симулатор и проведоха интервю с инструктор и с дежурен на атомен енергоблок. Това е част от подготовката на планираното за периода 1 – 12

септември тази година Наблюдение на работата на екипите – тогава екип на WANO ще осъществи още един предварителен етап от Партньорската проверка и ще проследи процеса на симулаторно обучение на ядрените оператори. След това до края на годината ще бъдат проведени още две посещения на експерти от Световната асоциация във връзка с основната проверка догодина – през октомври ще бъдат наблюдавани дейности от плановия годишен ремонт на 6 блок, а през ноември ще бъде проследена планираната за тогава противоаварийна тренировка.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С МЕСТНАТА ОБЩНОСТ – ВЪВ ФОКУСА НА МЕЖДУНАРОДНА СРЕЩА

Развитието на ядрената енергетика е в пряка зависимост от популяризирането на ключовото значение на индустрията като значим фактор за устойчиво икономическо развитие на регионите. Повишаването на общата осведоменост по въпроси, свързани с ролята на отрасъла за постигането на глобалните цели в областта на климата и повишаването на благосъстоянието на хората е важна задача пред сектора. Българската атомна централа от години води отворен диалог и насърчава обществената ангажираност по темата, като за целта прилага доказали ефективността си практики. Признание за постигнатото от АЕЦ „Козлодуй“ по отношение на комуникацията със заинтересованите страни е желанието за обмяна на опит от колеги от цял свят.

На 13 май 2025 г. АЕЦ „Козлодуй“ посрещна делегация от Словакия, включваща представители на ядрени компании – оператора на АЕЦ „Бохунице“ и АЕЦ „Моховце“ „Словенске електрарне“, дружеството JAVYS, a.s., отговорно за управлението на радиоактивни отпадъци и отработено ядрено гориво и извеждането от експлоатация на 440-мегаватовите 1 и 2 блок на АЕЦ „Бохунице“ и проектната компания за изграждането на нови мощности в Бохунице JESS, a.s. Заедно с тях пристигнаха и кметове от насе-

лените места в районите на двете атомни централи, обединени в граждански информационни комитети – специални организации, създадени в Словакия с цел поддържане на прозрачна комуникация и ангажираност между ядрения отрасъл и хората, живеещи в близост до съоръженията. От страна на АЕЦ „Козлодуй“ в срещата с делегацията взеха участие заместник изпълнителният директор Славян Лачев, ръководител-управление „Администрация и контрол“ Стефка Петрова, началник-отдел „Ава-

рийна готовност“ Николай Бонов, ръководител-сектор „Планиране на персонала“ Невена Величкова и Валентина Лазарова, главен експерт в отдел „Пресцентър“. По покана на българската атомна централа присъстваха и представители на местните власти от региона: заместник-кметът на община Козлодуй Зорница Симеонова и Величка Нейчева – директор на дирекция „Хуманитарни дейности“ в същата община, както и кметът на община Мизия Валя Берчева и колегата ѝ Владимир Младенов – директор на дирекция „Устройство на територията, европейски програми и проекти, икономически и стопански дейности“. В рамките на срещата бе подчертано, че за дългосрочната експлоатация на атомните централи и развитието на нови ядрени мощности в Европейския съюз постигането и поддържането на високо ниво на обществена под-

крепа към ядрената енергетика е важно условие, поради което изграждането на доверие сред местната общност и всички заинтересовани страни е от решаващо значение. Представителите на общинските администрации в Козлодуй и Мизия разказаха за сътрудничеството си с атомната централа – най-големия икономически субект в цяла Северозападна България. Подробно бяха представени създадените добри практики и постигнатите ползи за хората от близките населени места в различни направления – култура, здравеопазване, спортни, младежки и социални дейности, инфраструктура и благоустройство. Подчертани бяха последователните усилия на централата в сферата на образованието, насочени към привличане и изграждане на следващите поколения технически специалисти чрез предоставяне на стипендии, провеждане на дуално обучение, стажове и

практики в реална работна среда.

В рамките на посещението, включващо специализираните помещения на дублиращия Център за управление на аварии в гр. Козлодуй, гостите се запознаха с различни форми на взаимодействие между АЕЦ „Козлодуй“ и общинските структури в сферата на аварийната готовност – провеждане на обучения за деца

и възрастни, организиране на съвместни учения и тренировки, поддържане на активен диалог между специализираните екипи от отделните структури и др. Техническият тур продължи с обход на обекти на площадката на централата: Информационния център, Пълномащабния симулатор за блокове с реактори тип ВВЕР-1000 и машинната зала на 6 блок.

ОБЩО УЧЕНИЕ В АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА

На 6 юни в АЕЦ „Козлодуй“ се проведе общо учение, в което се включиха екипите, дежурни по Аварийния план. Съгласно графика за 2025 г. за провеждане на учения и тренировки беше проверена готовността на работещите при необходимост да

приложат мерките за осигуряване на безопасността на хората и околната среда в извънредна ситуация.

Тествана беше координацията при съвместните дейности с регионалните структури на Министерството на вътрешните работи

на територията на атомната централа и в областните центрове Враца и Монтана, както и взаимодействието с общинските власти на Козлодуй и Мизия.

Описаната в сценария на занятието хипотетична ситуация беше пресъздадена от оперативна-

та смяна, провеждаща редовното си обучение на Пълномощния симулатор в Учебно-тренировъчния център. Използвани бяха наличните технически средства за подпомагане на аварийните екипи – системата за оповестяване на площадката и в населените места в 12-километров радиус около атомната централа, новата система за деконтаминация на превозни средства, монтирана на един от контролно-пропускателните пунктове, апаратурата за проследяване в реално време на важни за безопасността пара-

метри на околната среда, комплексът софтуерни инструменти за изчисляване и прогнозиране на вероятностните радиологични ефекти.

В хода на учението на практика беше извършена евакуация на част от персонала на централата. Тествана беше готовността за оказване на долекарска, първа и последваща медицинска помощ. Проиграна беше също замаяната на дежурните по аварийния план с резервни екипи, които след надлежното оповестяване заеха работните си позиции в дубли-

рация Център за управление на аварийите в гр. Козлодуй.

В рамките на занятието в съответствие с националните и международните нормативни изисквания беше поддържана непрекъсната оперативна комуникация с „Български енергиен холдинг“ ЕАД, Агенцията за ядрено регулиране и Министерството на енергетиката, както и с Регионалния кризисен център на Световната асоциация на ядрените оператори.

ПРИЗНАНИЕ ЗА СЕКТОР „ТЕРМОЛУМИНЕСЦЕНТНА ДОЗИМЕТРИЯ“

Участниците в националното междулабораторно сравнение от страна на АЕЦ „Козлодуй“ – **Виолина Семкова-Пешунова** – физик ТЛД, **Милена Новак** – ръководител-сектор ТЛД, и **Катя Балиева** – физик ТЛД (отляво надясно)

В периода януари – март 2025 г. се проведе национално междулабораторно сравнение на пасивни индивидуални дозиметрични системи, измерващи величината индивидуална еквивалентна доза, организирано от Националния център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ). В него се включиха и физици от сектор „Термолуминесцентна дозиметрия“ (ТЛД) в Орган за контрол от вида С – Контролен център „Персонална

дозиметрия“ – структурно звено към дирекция „Безопасност и качество“ на АЕЦ „Козлодуй“, акредитирано съгласно БДС EN ISO/IES 17020 по показател „Индивидуална ефективна доза от външно облъчване“.

Целта беше оценка на точността и проследимостта на дозиметричните измервания, извършвани от дозиметричните лаборатории в Република България. Екипът от атомната централа, участващ в междулабо-

раторното сравнение, изпълни с необходимата отговорност и прецизност предвидените задачи по подготовката, калибрирането, измерването, експонирането и анализа на резултатите. Заданието беше извършено в съответствие с утвърдените методики, инструкции и процедури за работа в сектор ТЛД и международните изисквания за качество. Резултатите от сравнението отговарят на документите на Международната агенция за атомна енергия и показват отлична съпоставимост с референтните стойности. Официалната оценка от НЦРРЗ, получена в края на месец юни, потвърждава високото ниво на компетентност и професионализъм на персонала от сектор „Термолуминесцентна дозиметрия“. Участието в подобни междулабораторни сравнения допринася за поддържането на системата за радиационна защита на АЕЦ „Козлодуй“ в унисон с най-добрите установени практики и е доказана форма за обмяна на опит и надграждане на квалификацията на работещите в тази област.

С УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ОТ УСПЕХИТЕ СИ ЯДРЕНИТЕ ЕНЕРГЕТИЦИ ОТПРАЗНУВАХА ДЕНЯ НА ЕНЕРГЕТИКА

На 21 юни 2025 г. енергетиците от АЕЦ „Козлодуй“ отбелязаха своя професионален празник. Събитието събра колеги, приятели и партньори, които в празнична атмосфера отбелязаха постиженията на екипа и се поздравиха с реализираните успехи. Денят на енергетика премина както винаги много емоционално, с отлично настроение и заслужено удовлетворение от добре свършената работа.

ОТЛИЧИЕ ЗА ВИСОК ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ

Вълнуващо начало на празничния ден постави връчването на званието „Енергетик на годината“ – висока чест, с която Българската браншова камара на енергетиците ежегодно удостоверява изтъкнати специалисти за принос към сектора.

През 2025 г. това отличие в категория „Атомна енергетика“ бе присъдено на Милен Кръстев, главен механик „Изпълнение на ремонта“, направление „Ремонт“, Електропроизводство – 2 (ЕП – 2), дирекция „Производство“, който го заслужи със своята професионална отдаденост и принос към безопасната и надеждна експлоатация на 5 и 6 блок в АЕЦ

„Козлодуй“. С близо 18 години опит в Дружеството, той е преминал през всички ключови нива в Оперативно звено – от инженер по управление на реактора до главен дежурен АЕЦ, след което през 2021 г. заема настоящата си позиция. Като част от висшия оперативен персонал Милен Кръстев демонстрира качества на ръководител, за когото приоритети са поддържане на най-високо ниво на безопасност и ефективно производство на електроенергия. Комбинирайки задълбочени технически познания с оперативен опит, Милен Кръстев успешно ръководи сложни технологични операции

и ремонтни дейности от критично значение за енергийната безопасност и ефективност. Неговите идеи и лидерски подход водят до устойчиви подобрения в организацията и изпълнението на ремонтните процеси в ЕП – 2. За да увековечи своя забележителен момент, новоотличеният енергетик на годината спазва традицията и, като символ на надеждата за бъдещето, засади още един сребрист смърч в Алеята на енергетиците, разположена между Дома на енергетика и Спортно-оздравителния комплекс в Козлодуй.

Енергетикът на годината **Милен Кръстев** засади дръвче в Алеята на енергетиците

ПРАЗНИЧНИ ПРИВЕТСТВИЯ

Иван Андреев, изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД

Петьо Иванов, изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД

Денят на енергетика продължи сред зеленината на Ботев парк. С топли думи и благодарност за високите постижения, изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ Иван Андреев поздрави колегите, заслужили званието най-добър в своите области, и им благодари, че с работата си са пример за добросъвестност, акуратност и професионализъм. Той прикани присъстващите да отбележат Деня на енергетика със заслужено самочувствие на доказали се специалисти, с гордост от реализираните проекти и с увереност в бъдещите успехи. В изявлението си Иван Андреев акцентира, че постиженията често имат ежедневен характер – всеотдайно и отговорно отношение към работата, стриктно изпълнение на поставените задачи, стремеж към оптимизиране на дейностите, но именно тяхното непрекъснато възпроизвеждане година след година поставя ядрената енергетика на България на позицията, която заема – сред най-добрите в Европа и света.

Петьо Иванов – изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД, също се обърна към празнуващите, като изтъкна, че именно в Козлодуй, градът, заемащ специално мяс-

то на картата на националната енергетика, се гради най-значимият енергиен проект на страната – новите ядрени мощности. Той изрази увереност, че с общи усилия, професионализъм и отговорност към бъдещето ядрените енергетици ще продължат да отстояват високи стандарти, да вдъхват доверие у обществото и да работят в полза на българската икономика и на енергийната независимост на страната.

Гости на събитието бяха заместник-председателят на Комисията по енергетика в 51-вото Народно събрание Красен Кръстев, заместник-председателят на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) Борислав Станимиров, заместник-председателят на Съвета на директорите на „Български енергиен холдинг“ (БЕХ) ЕАД Калин Филипов, заместник изпълнителният директор на БЕХ ЕАД Калин Стануков, директорът на дирекция „Финанси и бюджет“ в БЕХ ЕАД Михаил Милков, областният управител и заместник областният управител на Област Враца Николай Николов и Йордан Александров, кметът и заместник-кметът на Община Козлодуй Маринела Николова и Зорница Симеонова, Дилян Петров – изпълнителен директор на

Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, представители на Съюза на ветераните в ядрената индустрия, Българско ядрено дружество, Сдружение „Жените в ядрената индустрия – България“ (WiN България), и други организации от енергийния сектор, които засвидетелстваха своето уважение към работещите в атомната електроцентрала. Множество институции и организации, сред които Агенция за ядрено регулиране, Община Козлодуй, Областна дирекция на МВР – Враца, Районен съд – Козлодуй, Териториално поделение на НОИ – Враца, БЕХ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, Комисия за енергийно и водно регулиране, Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, Национална федерация на енергетиците – КНСБ, Център за ядрени компетенции Козлодуй, АО „Росатом Сервис“, Атоменергоремонт АД, „КМС“ ЕАД, „ЕнергоСервиз“ АД, „Енергоремонт – Козлодуй“ ЕООД, Българско ядрено дружество, Професионална гимназия по ядрена енергетика „Игор Курчатов“, WiN България и др., също почетоха Деня на енергетика и отправиха своите приветствия в поздравителни адреси.

НАЙ-ДОБРИТЕ ЗА 2025 ГОДИНА

Очакван акцент в празничното събитие беше церемонията по връчване на приза „Най-добър“ в различни категории, както и специалната награда за колективен принос „Безопасността преди всичко“. Всички тези награди са особено значими за всеки, отличен с тях, защото предложенията за тях идват от колегите на номинираните. Критериите за определяне на носителите включват постигнати високи резултати в работата, прилагани ефективни и нестандартни методи за реализиране на дейностите, водещи до тяхното усъвършенстване, изяви професионални качества, демонстрирани в трудовия процес.

Енергетик на годината

Начало на тържествената част постави връчването на най-значимата награда за деня. Определеният за енергетик на настоящата година **Милен Кръстев** я получи от Иван Андреев, който също е носител на отличието – за 2015 г.

Последва раздаване на призовете „Най-добър“. Заместник изпълнителните директори на АЕЦ „Козлодуй“ Андрей Красночаров и Славян Лачев връчиха статуетките и грамотите на наградените.

„Най-добър“ в категория
„Реакторно оборудване“

Тихомир Петров – ръководител-група „Реакторно отделение“, отдел „Организация на експлоатационната дейност“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“, за отлично справяне с организацията по експлоатация на съоръженията и системите, обслужвани от сектор „Реакторно отделение“, за принос при поддържането на оптимален експлоатационен ред, за своевременна реакция при необходимост, за висок професионализъм и проявени лидерски качества.

„Най-добър“ в категория
„Турбинно оборудване“

Владимир Попов – механик „Арматура, тръбопроводи и съдове под налягане“, сектор „Оборудване II контур“, отдел „Изпълнение на ремонта“, направление „Ремонт“, ЕП – 2, дирекция „Производство“, за качествено и в срок изпълнение на задълженията, изяви умения за работа в екип, проявена висока самоинициативност и ангажираност, демонстрирана способност за правилна оценка на ситуацията, гъвкавост и адаптивност при справяне с няколко задачи едновременно, даващ отличен пример с отдадеността си към работата.

„Най-добър“ в категория
„Електрооборудване“

Иван Димитров – енергетик, сектор „Електросилово оборудване“, цех „Електрооборудване“, направление „Ремонт“, ЕП – 2, дирекция „Производство“, за личната му ангажираност и отговорност към безопасността и изпълняваните дейности в цех „Електрооборудване“, както и за предложени от него мерки за подобряване и оптимизация на ремонтните дейности и за приноса му към реализирането на важни за АЕЦ „Козлодуй“ проекти.

За най-добър в категория „Безопасност, сигурност, качество“ бе определен **Огнян Гечев** – главен механик „Системи и оборудване за противопожарна защита“, цех „Системи и оборудване за противопожарна защита“, направление „Ремонт“, ЕП – 2, дирекция „Производство“, за дългогодишен принос в поддържането на високо ниво на пожарната безопасност в АЕЦ „Козлодуй“, за успешно реализиране на проектите за модернизация на системите за про-

тивожарна защита в съответствие с най-високите национални и световни стандарти и дейно участие в множество международни проверки и семинари. През 2024 г. влиза в състава на националния екип в рамките на международна партньорска проверка, фокусирана върху противопожарната защита в ядрени инсталации. За личния си принос за успешното завършване на проверката получава персонална благодарност от председателя на АЯР Цанко Бачийски.

**„Най-добър” в категория
„Системи за контрол и управление”**

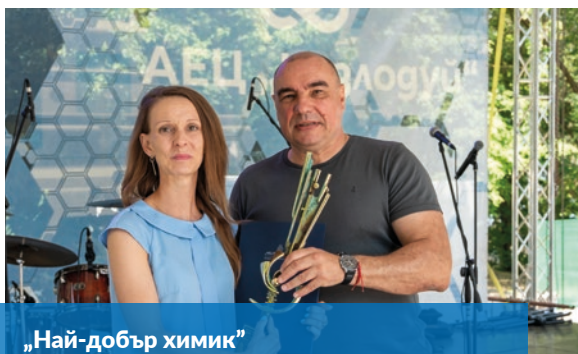
Анатоли Любенов – ръководител-група „Експлоатация на системи за управление и защита”, сектор „Експлоатация на системи за контрол и управление”,

„Най-добър оператор на реактор”

„Най-добър физик”

„Най-добър химик”

**„Най-добър” в категория
„Инженерна и техническа поддръжка”**

направление „Експлоатация”, ЕП – 2, дирекция „Производство”, за прилагане на натрупаните знания при решаване на сложни инженерни задачи, свързани с подобряване на работата на оборудването и повишаване на експлоатационната надеждност на системите за управление и защита, за дейно участие в проверката и изпитанията на пусковите операции на 5 и 6 блок след планов годишен ремонт и след изпълнение на технически решения, за активна работа във всички етапи на модернизацията на системите, включващи аварийните и предупредителни защиты, автоматичния регулатор на мощността, апаратурата за разтоварване и ограничаване на мощността и апаратурата за контрол на неутронния поток – проектиране, приемане и въвеждане на оборудването в експлоатация.

Диана Стоянова-Иванова – инженер старши по управление на реактора, Оперативно звено, направление „Експлоатация”, ЕП – 2, дирекция „Производство”, за висока култура на безопасност, професионализъм, компетентност, организираност, самоконтрол, проявена отговорност и ангажираност при безопасното управление на целия технологичен процес на съоръженията в Електропроизводство – 2, както и за значим принос по време на OSART мисията през 2024 г.

Виолета Савова-Димова – ръководител-група „Вътрешнореакторен контрол”, сектор „Експлоатация на системи за контрол и управление”, направление „Експлоатация”, ЕП – 2, дирекция „Производство”, за прилагане на огромни познания и опит при справянето с нелеката инженерна задача по осигуряване на контрола на неутронно-физичните параметри на реакторната инсталация в режим на смесена активна зона чрез въвеждането на новата система BEACON и актуализацията на досегашната система СВРК-М, за принос към безопасната и надеждна експлоатация на реакторната инсталация.

Екатерина Самарджиева – ръководител-лаборатория „Маслена”, сектор „Физико-химичен контрол”, направление „Експлоатация”, ЕП – 2, дирекция „Производство”, за отговорност, съзнателност, точност, колегиалност, умения за работа в екип и лидерски качества, с които активно допринася за въвеждането и прилагането на най-добрите практики в химичния контрол на масла и нефтопродукти, използвани в технологичните системи на ЕАЦ „Козлодуб”.

Дарин Стоев – ръководител-група, „Инженерно обезпечаване на аварийните процедури”, сектор „Аварийни процедури и анализ”, направление „Инженерно осигуряване”, ЕП – 2, дирекция „Производство”, за професионализъм, високо ниво на експертиза и ангажираност към безопасността на атомната централа, за принос към поддържането на надеждността и ефективността на аварийните процедури, за проявени отговорност, компетентност и отдаденост на мисията по осигуряване на ядрената безопасност.

„Най-добър млад специалист“

Симона Спасова – старши оператор „Системи за управление и защита“, сектор „Експлоатация на системи за контрол и управление“, направление „Експлоатация“, ЕП – 2, дирекция „Производство“,

Награда за колективен принос
„Безопасността преди всичко“

За седми път бе присъдена наградата за колективен принос в категория „Безопасността преди всичко“. Този специален приз е учреден през 2019 г. на името на дългогодишния директор „Безопасност и качество“ в атомната централа Митко Янков. Отличието поставя акцент върху лидерството и развитието на положителна култура на безопасност. Целта е да бъдат поощрени конкретни структурни звена за ролята им при поддържане на безопас-

за проявена висока лична отговорност и ангажираност в работния процес, старание, инициативност, умения за работа в екип, активно участие в модернизацията и в проверките и тестовите при въвеждането в експлоатация на системите, включващи аварийните и предупредителни защиты, автоматичния регулатор на мощността, апаратурата за разтоварване и ограничаване на мощността. Назначена е по индивидуална учебна програма за обучение на длъжност началник-смяна „Системи за управление и защита“, като предстои да се яви на изпит пред Квалификационна изпитна комисия в атомната централа. Професионалното ѝ израстване и инициативност я нареждат сред най-обещаващите млади специалисти за 2025 г.

ността на работното място, а създадените от тях добри практики да бъдат популяризирани сред колегите им в АЕЦ „Козлодуй“.

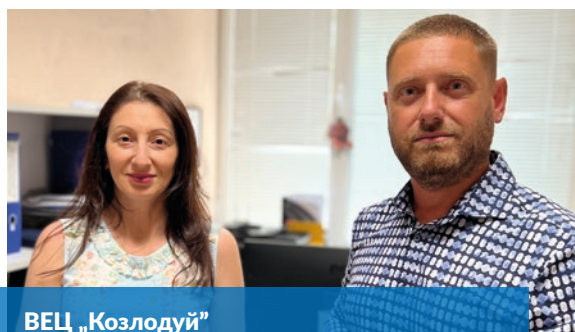
През тази година отличени с колективната награда за своя ключов принос към ядрената безопасност бяха **Илонка Нинова, Нели Цветкова, Цветана Захаријева и Малина Абарова** – главни експерти „Лицензиране“, отдел „Ядрена безопасност“, дирекция „Безопасност и качество“. Те организират цялостния процес за получаване на необходимите лицензии и разрешения съгласно нормативните изисквания, регистрират условията от лицензиите и разрешенията, издадени от АЯР, осъществяват контрол за изпълнението им и представят отчетна документация пред регулатора, изучават чуждия опит в своята област и ефективно го прилагат в дейността си. През 2024 г. екипът успешно се справи с изпълнението на изискванията на АЯР, свързани с установяването на неограничен срок на действие на лицензиите за експлоатация на ядрените съоръжения и с прехода към нов тип ядрено гориво RWFA на 5 блок.

И ОЩЕ ОТЛИЧИЯ

WiN България

Председателят на WiN България Албена Белянова връчи приза „Жена енергия“ на **Стефка Петрова**, ръководител-управление „Администрация и контрол“ в АЕЦ „Козлодуй“. С наградата „Жена професионалист“ бе удостоена **Диана Димитрова** – дългогодишен служител на АЕЦ „Козлодуй“ и АЯР, понастоящем член на екипа на МААЕ, провеждащ специалните мисии в Украйна.

ВЕЦ „Козлодуй“

И тази година Николай Кондуров – изпълнителен директор на „ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД, дъщерно дружество на атомната централа, връчи в навечерието на професионалния празник на енергетиците грамота за най-добър служител. Отличието заслужава **Здравка Славчева** – главен счетоводител в компанията, като признание за нейната всеотдайност, желание и упорит труд.

ЦВЕТНИ ЩРИХИ КЪМ ПРАЗНИКА

За да поздравят енергетиците, на сцената се изяха талантиливите млади певци от Вокална група „Робинзон“ към Дома на енергетика, Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“, както и танцова формация и солистката Албена Вескова от Националния фолклорен ансамбъл „Българе“.

В специално обособени зони в

Ботев парк се проведеха интересни игри за малки и големи. Участниците имаха възможност да се включат в скачане на въже, игри с фризби, обръчи, велкро топчета, рингове, дартс, стрелба с прашки по забавни чашки, рисуване с тебешери, федербал и др. Оформен беше и кът „Боички за ръчички“, където децата твориха и се забавляваха. Кулмина-

цията на детската програма бяха игрите с водни пистолети и сапунени мехурчета, в които организаторите от Дома на енергетика, под съпровод на весели детски песнички, увлякоха най-малките гости на празника. Много от празнуващите имаха възможност да се насладят на плаването с кораба „Радецки“, проведени в ранния следобед на 21 юни.

АЕЦ „КОЗЛОДУЙ“ ПОЗДРАВИ СВОИТЕ АБИТУРИЕНТИ

На специална церемония в атомната централа на 14 май бе отбелязано успешното завършване на обучението по дуална система на абитуриентите от Професионална гимназия по ядрена енергетика (ПГЯЕ) „Игор Курчатов“ в гр. Козлодуй.

Двадесет и един ученици от специалността „Ядрена енергетика“ и седем от специалност „Топлотехника – топлинна, климатична, вентилационна и хладилна“ работиха на различни позиции в дирекция „Производство“ – миналата учебна година те практикуваха по два дни седмично и четири седмици през месец юли, а в XII клас – по три дни седмично и две седмици през месец май т. г. В Информационния център Славян Лачев, заместник изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, поздрави младите хора за смелостта и желанието да бъдат първите, които участват в новата форма на професионална подготовка в средното образование. Той изрази увереност, че какъвто и път на кариерно развитие да изберат, наученото по

време на подготовката в АЕЦ „Козлодуй“ ще им бъде полезно и изрази надежда след време да се срещне с тях като колеги. Специални благодарности Славян Лачев изказа към наставниците и учителите методисти от ПГЯЕ за техния труд и внимание към учениците.

Експертите от отдел „Планиране и подбор на персонала“ проведоха писмена анкета, за да получат обратна връзка от младежите за участието им в тази форма на професионална подготовка. Абитуриентите отговориха ед-

нозначно на въпроса „Къде ще бъда след 10 години?“ – в АЕЦ „Козлодуй“.

През есента атомната централа ще посрещне нови ученици. Това ще са единадесетокласници от ПГЯЕ „Игор Курчатов“ и от Професионална гимназия „Васил Левски“ в гр. Мизия, където през учебната 2022/2023 г. с подкрепата на АЕЦ „Козлодуй“ бе открита паралелка по специалността „Технология на неорганичните вещества“, професия „Химик-технолог“.

УЧАСТИЕ В КАРИЕРНИ ФОРУМИ

Представители на АЕЦ „Козлодуй“ взеха участие в два кариерни форума, организирани от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през месец май.

„Пролетен ден на кариерата“ се проведе на 15 май във Физически факултет. Важен акцент в беседата със студентите на информационния щанд на атомната централа бе стипендиантската програма на Дружеството. АЕЦ „Козлодуй“ предоставя стипендии на млади хора, избрали две от програмите във факултета – бакалавърската специалност „Ядрена техника и ядрена енергетика“ или магистърската „Ядрена

енергетика и технологии“.

На 20 май Факултетът по химия и фармация беше домакин на „Ден на кариерното развитие“. Участниците във форума бяха заинтригувани от спецификите в изискванията към кандидатите за работа в атомната централа. Засилен интерес предизвика програмата за платени летни стажове в компанията, благодарение на която практически опит в АЕЦ „Козлодуй“ могат да трупат студенти от изучаваните във факултета специалности като „Ядрена химия“, „Химия“, „Екохимия“, „Радиохимия и радиоекология“, „Инженерна химия и съвременни материали“.

СТИПЕНДИАНТИ НА ЦЕНТРАЛАТА СЕ ВКЛЮЧИХА В I4N EUROPE'2025

Стипендиантите на АЕЦ „Козлодуй“ Михаил Димитров, Александър Харлечанов, Бойко Маринов и Христо Ангелов – студенти в трети курс на специалност „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ в Технически университет – София, представиха нашата страна във финала на конкурса Innovation for Nuclear (I4N) Europe за 2025 г. Тяхната разработка бе посветена на производството на зелен водород чрез ядрена енергия.

В надпреварата, проведена на 3 и 4 юни под мотото „Ядрените технологии – възможност за икономическо развитие“, участ-

ваха отбори от 11 държави: България, Унгария, Франция, Великобритания, Германия, Италия, Полша, Испания, Сърбия, Белгия и Украйна. Събитието беше част от Европейския младежки ядрен форум, организиран от Младежката мрежа към Европейското ядрено общество, който се състоя от 2 до 6 юни в Загреб, Хърватия.

Българското участие бе осъществено със съдействието на Младежката асоциация на Българското ядрено дружество и подкрепата на АЕЦ „Козлодуй“ и „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“.

СТУДЕНТИ И УЧЕНИЦИ НА ОБУЧЕНИЕ В ЦЕНТРАЛАТА

През месец юни АЕЦ „Козлодуй“ отвори врати за бъдещи специалисти в сферата на ядрената енергетика, като посрещна студенти и ученици в рамките на няколко образователни инициативи.

В периода от 23 до 26 юни 2025 г. в атомната централа се проведе групова практика на студенти от магистърската програма по „Ядрена енергетика“ към катедра „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ на Енергомашиностроителния факултет при Технически университет – София. Бъдещите инженери преминаха симулаторно обучение на Пълномащабния симулатор за блокове ВВЕР-1000 и Мултифункционалния симулатор за блокове ВВЕР-440 и имаха възможност да се запознаят с различни режими на работа, включително сработване на аварийна защита, планово разтоварване и натоварване на

атомен енергоблок и др.

На 26 и 27 юни в АЕЦ „Козлодуй“ се проведе обучение на ученици от 11 клас на специалност „Ядрена енергетика“ в Професионална гимназия по ядрена енергетика „Игор Курчатов“ (Козлодуй). В рамките на своята програма за професионална подготовка те

посетиха ключови обекти като Бреговата помпена станция и ВЕЦ „Козлодуй“, присъстваха на презентации в Информационния център на централата и се запознаха с принципа на работа на реактор ВВЕР-1000 и парна турбина К-1000 в Учебно-тренировъчния център.

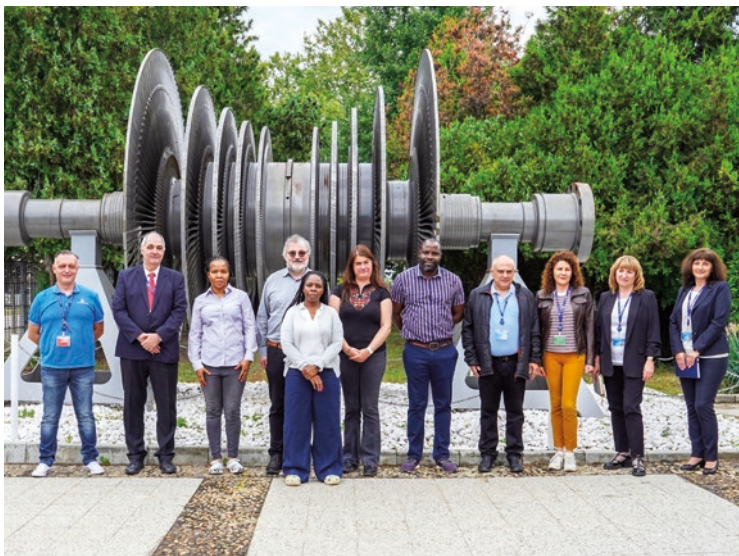

РАБОТНО ПОСЕЩЕНИЕ НА ЕКСПЕРТИ ОТ РЕПУБЛИКА ЮЖНА АФРИКА

На двудневно посещение на 21 и 22 май в българската атомна централа бе група от трима експерти, работещи в Националния ядрен регулатор (NNR) на република Южна Африка.

По време на срещите с експерти от АЕЦ „Козлодуй“ гостите проявиха специален интерес към методологията, която се използва в централата при провеждането на периодичен преглед на безопасността. Представен беше и натрупаният опит в извършването на вероятностен анализ на безопасността и на детерминистични анализи.

Дейността на Учебно-тренировъчния център бе предмет на разглеждане във втория ден от работната програма. В Пълномащабния симулатор бяха демонстрирани функциите на високоспециализираното съоръжение за подготовка на ядрените оператори. В организирания технически тур на площадката на атомната централа делегацията посети командната зала на шести енергиен блок.

СЕМИНАР, ПОСВЕТЕН НА СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ В ЯДРЕНАТА СФЕРА

В гр. Елена от 28 до 30 май 2025 г. се състоя ежегодният семинар на Българското ядрено дружество на тема „Системи за управление в ядрената индустрия“. Събитието събра учени и експерти от бизнеса, работещи в областта на ядрената енергетика.

Сред разгледаните въпроси бяха „Национална квантова комуникационна инфраструктура“, „Рамка за прилагане на принципите на околната среда, социалната сфера и ръководството“, „Как можем да допринесем за постигането на Целите за устойчиво развитие на ООН“, „Наръчник за създаване на Наръчник по качество“. Темата „Необходимостта от нови ядрени блокове за поддържане на мощностния баланс, устойчивостта и инерцията в електроенергийната система на България“ доведе до плодотворна дискусия и обмен на идеи и добри практики. Дарина Найденова – ръководител-сектор „Качество“, представи пред професионалната общност презентация за самооценката на характеристиките на ефективното лидерство в АЕЦ „Козлодуй“, а Кор-

нелия Кирчева – експерт „Управление на околната среда“, запозна присъстващите със зелените инициативи на атомната централа.

ГОДИШНА МЕЖДУНАРОДНА ЯДРЕНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Международната конференция „Българската атомна енергетика – национална, регионална и световна енергийна сигурност“, организирана от Българския атомен форум с подкрепата на АЕЦ „Козлодуй“ и под патронажа на Министерство на енергетиката и Агенцията за ядрено регулиране, се проведе от 4 до 6 юни в комплекс „Ривиера“ край Варна. Над 300 представители на държавни институции, дипломати от осем държави от Европа, Азия и Америка, мениджъри от български и чуждестранни фирми и организации от ядреноенергийния сектор дискутираха актуални въпроси за настоящето и бъде-

щето на отрасъла. Със съдействието на атомната електроцентраля бе осигурено участието в конференцията и на над 50 студенти от български университети, част от които са стипендианти на Дружеството.

Сред основните разисквани теми бе активната дейност по предстоящото изграждане на нови ядрени блокове на площадката на АЕЦ „Козлодуй“. В рамките на пленарните сесии бе представен статусът и следващите етапи на проекта за изграждане на 7 и 8 блок.

Със свои разработки в тридневната програма се включиха и експерти от АЕЦ „Козлодуй“.

Техните доклади бяха посветени на широк кръг от въпроси, сред които разрешителният режим по околна среда при експлоатацията на атомната централа, контролът на корозията в АЕЦ „Козлодуй“, прилаганите нови подходи в организацията на веригата на доставките, развитието на системата за мобилен мониторинг и полеви измервания при аварийни ситуации и др. Аудиторията бе запозната с програмите на АЕЦ „Козлодуй“ за привличане на млади енергетици, както и с прилагания подход при подготовката на кадри.

МЕЖДУНАРОДЕН СЕМИНАР ПО ЕНЕРГИЙНА ДИПЛОМАЦИЯ

С учебно посещение в АЕЦ „Козлодуй“ завърши на 13 юни XIV Международен семинар по енергийна и климатична дипломация, чието начало бе поставе-

но в София на 9 юни. Събитието, организирано от Дипломатическия институт към Министерството на външните работи, имаше за цел да подпомогне изграждането на административен капацитет в сферите на енергетиката и климата в страните от Черноморско-Каспийския регион и Западните Балкани.

Експерти от 16 държави се включиха в обсъжданията, акцент в които бяха актуални теми, свързани с климатичната и енергийната дипломация, зеления преход и глобалната енергийна сигурност на Европейския съюз. Сред дискутираните въпроси бяха предизвикателствата пред енергийната сигурност на региона, конкуренцията за осигуряване на вериги на доставки, регионалната свързаност.

В АЕЦ „Козлодуй“ гостите бяха посрещнати от заместник изпълнителния директор Андрей Красночаров, който ги приветства и отбеляза решаващото значение на АЕЦ „Козлодуй“ за поддържане на енергийната сигурност на страната и региона и за постигане на националните цели за декарбонизация.

АЕЦ „КОЗЛОДУЙ” С УЧАСТИЕ В 30-И ЕНЕРГИЕН ФОРУМ

Юбилейното 30-о издание на международната научно-техническа конференция „Енергиен форум” се състоя от 24 до 27 юни в Международния дом на учените „Фр. Жолио-Кюри” в курортен комплекс „Св.св. Константин и Елена” край Варна. В програмата на събитието, организирано от Научно-техническия съюз на енергетиците в България (НТСЕБ), се включиха представители на енергийната индустрия и научните среди. Разгледан бе широк спектър от актуални теми – стратегически и структурни предизвикателства пред енергийния сектор, иновации и модернизация на енергийните мощности, опазване на околната среда, стимулиране на образованието в областта на енергетиката и др.

Активно участие в тематичните панели и експертните дискусии взеха и специалисти от АЕЦ „Козлодуй”. Основните акценти бяха поставени върху надеждната експлоатация на атомната електроцентрала, повишаването на безопасността и дългосрочните перспективи за развитие на ядрената енергетика в България. Ивайло Джантов – главен енергетик „Електрооборудване”, и Веселин Тодоров – енергетик от направление „Ремонт”, представиха доклад на тема „Модернизация на системите за автоматично включване на резерва в секция 6 kV нормална експлоатация на 5 и 6 блок”. В конференцията участваха и Вилиян Грозданов – ръководител-управление „Планиране и продажби”,

Стефан Николов – ръководител-сектор „Планиране, измерване на електрическа енергия и отчети”, Марин Цветков – ръководител-сектор „Търговско диспечиране”, Цветан Наумов – технолог „Отработено ядрено гориво”, и Владимир Балиев – началник-цех „Хидротехнически съоръжения и строителни конструкции”.

По повод 60-годишнината на НТСЕБ атомната централа бе удостоена с плакет в знак на признателност за дългогодишната подкрепа, активната работа и приноса в полза на енергетиката и съюзната дейност.

КОНФЕРЕНЦИЯ ПО БЕЗРАЗРУШИТЕЛЕН КОНТРОЛ

В периода от 9 до 13 юни 2025 г. в град Созопол се проведе традиционната конференция „Дни на безразрушителния контрол 2025”. Участие взеха над 100 души от България и чужбина – учени, инженери, представители на индустрията и държавни институции, специалисти по безразрушителен контрол.

Доклади в рамките на научната програма изнесоха и специалисти от атомната централа. Валентина Караджова – ръководител на група „Металоконтрол и заваряване” и член на Квалификационния център по безразрушителен контрол към АЕЦ „Козлодуй”, представи задълбочен анализ на развитието на специфични корозионни процеси в тръбопроводи. Радко Руменов – ръководител на група „Вихровотоков контрол”, изнесе доклад за приложението на вихровотоковия контрол в централата, а Михаил Цанков – дефектоскопист в същата група, направи презентация за новостите в тази област. Паралелно с конференцията се проведе още

10 научно-технически прояви в областта на контрола, изпитването, диагностиката, оценката на ресурса на машини и съоръжения.

ЗЕЛЕНИ СЪБИТИЯ В АТОМНАТА ЦЕНТРАЛА

През 2025 г. Дружеството отбелязва четвърт век от началото на активната си дейност в областта на управлението на околната среда в съответствие с актуалните изисквания на европейското и националното законодателство. От 2009 г. в централата функционира специализиран отдел „Управление на околната среда“, който е част от структурата на дирекция „Безопасност и качество“.

Като признание за отговорността, с която най-големият производител на беземисионна електроенергия в страната се отнася към обкръжаващата ни среда, през месец май АЕЦ „Козлодуй“ получи нови отличия в националния конкурс „Най-зелените компании в България“, организиран от b2b Media. Тази година атомната централа спечели второ място в категория „Зелено събитие“ и трето място в категория „Зелена образователна идея“ за екологичните инициативи, проведени от компанията през 2024 г.

В духа на дългогодишната традиция в АЕЦ „Козлодуй“ бяха организирани редица събития, посветени на два екопразника – Световния ден на околната среда (5 юни) и Международния ден на река Дунав (29 юни).

Още едно лирово дърво зае мястото си в Алеята на екологията между Дома на енергетика и Спортно-оздравителния комплекс в град Козлодуй на 5 юни. Валентин Илиев – ръководител-управление „Безопасност“ в АЕЦ „Козлодуй“, приветства присъстващите гости от Община Козлодуй, „АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД и ДП РАО, като подчерта колко е важно да се грижим за околната среда. Същия ден с млади фиданки беше обогатено и зеленото пространство около детска градина „Звънче“ в гр. Козлодуй, като в засаждането на 20-те нови дръвчета освен работещи

в атомната централа участваха и деца от градината.

На 27 юни програмата започна с акция по почистването на бреговата ивица на Дунав в участъка на Бреговата помпена станция и ВЕЦ „Козлодуй“. Акцент в честването тази година

бе серия от прояви, насочени към екологичното възпитание на най-малките. В рамките на открит урок, проведен в Ботев парк от сектор „Инженерна химия“ към дирекция „Безопасност и качество“, деца на работещи в АЕЦ „Козлодуй“ на възраст от 3 до 10 г. участваха във вземане на проби от водата на река Дунав и извършване на полеви изследвания на речните води. След това малките участници проявиха своето въображение и талант в творческото ателие „Нарисувай Дунав на речно камъче“ и в изработването на няколко пана „Шарени ръчички“. Вълнуващ финал на празника постави организираният за присъстващите плаване с кораба „Радецки“.

ПРЕМИЕРА НА ТЕАТРАЛНОТО УЧИЛИЩЕ

На 13 май в Дома на енергетика беше премиерният спектакъл „Червената шапчица“ на възпитаниците на Театралното училище с режисьор Малинка Ганчева. В постановката бяха преплетени хумористични

елементи и динамика на фона на музикални мотиви, композирани от Павел Васев. В ролята на пееща разказвачка влезе Белослава Димитрова, а Червената шапчица, Вълкът и Бабата оживяха благодарение на Мария Петрова, Вихра Димитрова и Дария Върбанова.

След спектакъла бяха раздадени годишните награди „Радина“, учредени от Нина и Тошко Павлови в памет на дъщеря им, която е била част от Театралното училище. Грамота за успешен дебют в постановката „Червената шапчица“ получи Дария Върбанова и Мария Петрова. С най-голямото отличие „Звездата Радина“ се окичиха трима младежи: Белослава Димитрова, Симеон Симеонов и Вихра Димитрова.

ПЕТО ИЗДАНИЕ НА „КЛАСИКА ЗА БЕБОЦИ“

На 14 май в Кафе театъра на Дома на енергетика се проведе петото издание на забавно-образователната детска програма „Класика за бебоци“. Началото бе поставено от талантивите деца от

вокална група „Робинзон“ и школата по пиано към Дома на енергетика – Марта, Лора, Екатерина, Белослава, Никол, Деница, Рая, Радина, Бела и Антония. Под съпровода на техните преподаватели – Ивет Серафимова, Здравка Николаева, Ирина Церковска, Людмила Алексиева и Цветелина Чипева, в залата зазвучаха мелодии, които предизвикаха аплодисменти от най-малките зрители. Много въздействащи бяха и танците на малките балеринки, водени от своята преподавателка Милослава Ценкова.

Изненадата за „бебоците“ бе възможността да се включат в специална музикална игра с ритмични движения под звуците на любими детски песни.

ИЗЯВИ НА МЛАДИ ХУДОЖНИЦИ

На 40-годишнината на Дома на енергетика бяха посветени две събития на Студиото по изобразително изкуство с ръководител Мирослава Каменовска.

Ежегодно младите художници участват в множе-

ство конкурси и фестивали и заслужено печелят високи отличия. По време на откриването на годишната изложба на Студиото на 19 май бяха връчени дипломите за последно завоюваните призови места от Международния фестивал на изкуствата „L'Étoile Brillante de France“. На конкурса, проведен в Париж от 2 до 6 май, Виктория Донева и Николай Данчев станаха лауреати I степен, а Виктория Пачева и Александра Тодорова – лауреати II степен.

На 14 юни девет настоящи и бивши възпитаници на школата – Гергана Горанова, Марилена Валентинова, Николай Данчев, Никола Рупчански, Виктория Пачева, Александра Тодорова, Илиана Георгиева, Грета Николова и Дарина Николова, твориха сред красивата природа на Ботев парк. Предстои изложба с творбите им през септември.

В ПОДКРЕПА НА ГРАМОТНОСТТА И ЧЕТЕНЕТО

С подкрепата на атомната централа в Козлодуй на 11 май се проведе кампанията „Стани грамотен“. Събитието привлече десетки ентузиастични от различни възрасти, обединени от желанието

да проверят знанията си по български правопис. Организаторите от Академика БГ посрещнаха участниците пред Дома на енергетика, където желаещите решаваха правописни тестове в три възрастови групи.

На 21 май в Дома на енергетика се състоя среща разговор с писателката Доника Ризова. В проявата се включиха ученици и членове на клуб „Четящо атомче“. Гостенката очарова аудиторията с разкази за творческия процес, за пътя към вдъхновението и за лични преживявания, които стоят зад историите в книгите ѝ. Специален акцент в програмата бе късометражният филм, създаден по една от нейните книги – „Дракончето Ринти и Орденът на кралете“.

ДОМЪТ НА ЕНЕРГЕТИКА С НАГРАДИ ЗА 24 МАЙ

На 24 май Домът на енергетика към АЕЦ „Козлодуй“ бе удостоен със специален плакет от Община Козлодуй за значителния си принос като институция към културния живот в общината и по повод

40 години от откриването му.

В рамките на празничната церемония в залата на Народно читалище храм-паметник „Христо Ботев – 1879“ с плакет бе почетена дейността на музикалния педагог Здравка Николаева – преподавател по пиано в Дома от самото му създаване, а грамоти получиха и нейни възпитаници. Наградени бяха и млади художници и преподавателят в Студиото по изобразително изкуство Мирослава Каменовска, солисти и вокалният педагог от група „Робинзон“ Цветелина Чипева, танцов състав „Атомик“ с ръководител Иван Славейков, двата балетни състава с преподавател Мирослава Ценкова и Театралното училище с ръководител Малинка Ганчева.

УСПЕХИ ЗА ПЕВЦИ ОТ ВГ „РОБИНЗОН“

Пет млади певци от Вокална група „Робинзон“ с вокален педагог Цветелина Чипева заслужиха призови места в две творчески надпревари.

В десетото издание на Националния фестивал на популярната песен „Гласът на реката“, организиран на 1 юни от Народно читалище храм-паметник „Христо Ботев – 1879“ и Община Козлодуй, в индивидуалната надпревара първи в V възрастова група се класира Даниел Петлешков с песента „Дихание“, второ място в I възрастова група спечели Тереза Габриелова с песента „Жаба и мушица“, а дуетът Марта и Лора Бошнякови се наредиха трети при груповите изпълнения с „Бре, Петрунко“. Сред конкуренцията от над 100 таланти от България, Румъния, Сърбия и Полша на Международния музикален фестивал „Балкански славей“ в Дряново от 30 май до 1 юни Сирма Стоянова спечели четири първи места – за изпълнение на българска песен (златни български хитове), за изпълнение на световен хит, евъргрийн (всички стилове), за изпълнение на песен от Евровизия и за изпълнение на мюзикъл. След блестящото си представяне тя отново получи специални покани за участие през 2025 г. в международни фестивали – този път в Латвия и Сърбия.

ОТЛИЧИЯ ОТ КОНКУРСА ЗА РИСУНКА

На 2 юни в Дома на енергетика бе открита художествена изложба с рисунки, наградени в регио-

налния конкурс „АЕЦ – енергия за чиста природа“. И тази година проявата предизвика висок интерес – своя творчески поглед към уникалните за страната електропроизводствени съоръжения и разбирането си за тяхната роля за съхраняване на околната среда споделиха деца и младежи от различни населени места. В категория „Традиционна рисунка“, където можеха да използват темпера, пастели или смесена техника, се включиха 109 автори, а 49 участници заложили на новите технологии и изпратиха дигитални рисунки. Наред с призовите отличия бяха присъдени и много поощрителни награди.

НОВИ ПОСТИЖЕНИЯ НА ТЕАТРАЛИТЕ

Театралният състав при Дома на енергетика направи още едно убедително участие в Национал-

ния фестивал на любителските театри „Каварна 2025“. 27-мото издание на културния форум събра участници от цялата страна. В дните от 2 до 7 юни публиката в морския град проследи 23 постановки на любителски трупи от цялата страна. Журито удостои с трета награда за спектакъл постановката „Горски дух“ от Антон Павлович Чехов – най-новото заглавие в репертоара на козлодуйските театри. Сценичното превъплъщение на Валерия Кашева бе оценено с наградата за поддържаща женска роля, а Жанета Иванова, която за първи път работи в Козлодуй, взе приза за сценография.

ГОДИШНИ ПРОДУКЦИИ ПО ПИАНО

3 юни – класът на **Людмила Алексиева**

5 юни – класът на **Ивет Серафимова**

19 юни – класът на **Ирина Церковска**

23 юни – класът на **Здравка Николаева**

Десетки участници от школите по пиано към Дома на енергетика с увереност представиха постиженията си от изминалия творчески сезон. Част от

тях интензивно се готвят за предстоящи конкурси в страната и чужбина.

СПОРТНИ АКЦЕНТИ ОТ МАЙ И ЮНИ

21-ва шампионска титла донесе за спортистите от атомната централа 21-вото издание на Международния работнически спортен фестивал в курортния комплекс „Св.св. Константин и Елена“, 11 – 15 юни.

Енергетици и деца на работещи в АЕЦ „Козлодуй“ бяха сред 1500-те души от цялата страна, които от 27 май до 2 юни изминаха 120 километровия път на Ботевата чета.

Представителите на АЕЦ „Козлодуй“ Христо Трифонов, Ивайла Даткова, Веселина Михайлова и Анатолий Митев с лекота пробягаха на 11 май дистанцията от 10,5 км в 10-ото юбилейно издание на Маратон Варна.

Туристическата секция към АЕЦ „Козлодуй“ преодоля поредното планинско предизвикателство от 19 до 22 юни – този път в красивата планина Славянка, част от Рило-Родопския масив.

На 17 май Валентин Валентинов и Андриан Христов от секция „Силов трибой“ към атомната централа получиха от Община Козлодуй призове за спортист и треньор на 2024 година.

АЕЦ „Козлодуй“ подкрепи турнира по морски многобой „Ботева купа“ (27 – 29 юни), в който домакините надделяха в съревнование с отбори от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и военноморските сили на Варна и Бургас.

При използване на материали
от изданието позоваването на
„ПЪРВА АТОМНА” е задължително!
Броят е приключен на 14.07.2025 г.

Адрес на редакцията:
Информационен център, „АЕЦ Козлодуй” ЕАД
Козлодуй 3321, e-mail: info@npp.bg
www.kznpp.org

www.kznpp.org

[facebook/Kozloduy NPP](https://facebook.com/KozloduyNPP)